

2.8. Środki własne Unii Europejskiej

Część budżetowa Środki własne Unii Europejskiej została utworzona w celu dokonywania płatności polskiej składki członkowskiej do budżetu ogólnego UE (tzw. środków własnych UE). Wpłata ta wynika z konieczności wypełnienia traktatowego zobowiązania Polski wobec UE.

Kalkulacja wysokości środków własnych na kolejny rok budżetowy jest oparta na projekcie budżetu UE wyrażonym w EUR oraz ustaleń Parlamentu Europejskiego i Rady UE w zakresie korekty budżetowej na pokrycie wydatków w ramach polityki spójności. W związku z wysokim zapotrzebowaniem na środki na pokrycie zobowiązań UE wobec beneficjentów polityki spójności konieczne jest zabezpieczenie dodatkowych środków na ten cel w 2014 r.

Ostateczna wielkość wpłat poszczególnych państw członkowskich z tytułu środków własnych UE jest znana dopiero po zakończeniu procedury budżetowej, czyli po uchwaleniu budżetu przez Parlament Europejski i Radę, co z reguły następuje w grudniu roku poprzedzającego dany rok budżetowy. Należy również zauważyć, iż poziom wydatków budżetu ogólnego UE może zostać zmieniony w trakcie roku budżetowego na podstawie nowelizacji budżetu, co pociąga za sobą zmianę wysokości wpłat poszczególnych państw członkowskich.

Wpłat do budżetu UE dokonuje się w miesięcznych ratach w PLN. Środki własne z tytułu VAT, DNB, rabatu brytyjskiego i pozostałych mechanizmów korekcyjnych wpłacane są zgodnie z kwotą zapisaną w uchwalonym budżecie UE lub zatwierdzonej nowelizacji budżetowej. Kursiem przyjętym do przeliczenia składki jest kurs z ostatniego dnia roboczego roku poprzedzającego dany rok budżetowy. W odniesieniu do tradycyjnych środków własnych UE państwa członkowskie odprowadzają do budżetu ogólnego UE 75% rzeczywiście pobranych opłat, natomiast pozostałe 25% zatrzymują jako tzw. „koszty poboru”.

W projekcie ustawy o zmianie ustawy budżetowej na rok 2013 dla w części Środki własne Unii Europejskiej zaplanowane zostały wydatki w kwocie 18.179.927 tys. zł. Na 2014 rok szacuje się kwotę płatności do budżetu UE na poziomie 17.765.160 tys. zł, w tym:

- § 8510 – wpłata obliczona na podstawie Dochodu Narodowego Brutto – 12.379.558 tys. zł,
- § 8520 – wpłata obliczona, zgodnie z metodologią wynikającą z przepisów Unii Europejskiej, na podstawie podatku od towarów i usług – 2.393.850 tys. zł,
- § 8530 – wpłata z tytułu udziału w opłatach celnych – 1.860.120 tys. zł,

- § 8540 – wpłata z tytułu udziału w opłatach cukrowych – 53.075 tys. zł,
- § 8560 – wpłata z tytułu finansowania rabatu brytyjskiego – 1.078.557 tys. zł,

Rok 2014 będzie pierwszym rokiem obowiązywania nowych siedmioletnich wieloletnich ram finansowych UE 2014-2020, z nowymi limitami zobowiązań oraz płatności. Prognozowany na 2014 r. spadek wpłaty polskiej składki do budżetu UE w porównaniu do kwoty zaplanowanej w budżecie na 2013 rok wynika przede wszystkim z nieuwzględnienia w jej kalkulacji środków na wypłatę nowych mechanizmów korekcyjnych dla państw płatników netto uzgodnionych na posiedzeniu Rady Europejskiej 7-8 lutego w sprawie Wieloletnich Ram Finansowych 2014-2020. Skutki te zostaną poniesione przez Polskę z mocą wsteczną dopiero po uchwaleniu nowej decyzji o systemie środków własnych UE oraz po zakończeniu procesu jej ratyfikacji we wszystkich państwach członkowskich.